

ΣΤΕ 1617/2021 [ΜΗ ΝΟΜΙΜΗ ΚΡΙΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΟΙΜΟΡΡΟΠΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΗ ΣΕΙΣΜΟΠΛΗΚΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΘΕΝΤΟΣ ΩΣ ΜΝΗΜΕΙΟΥ]

Περίληψη

Η πράξη χαρακτηρισμού οικοδομής ως επικινδύνως ετοιμόρροπης, που εκδίδεται κατά διαφορετική διαδικασία και έχει διαφορετικές έννομες συνέπειες από την πράξη χαρακτηρισμού οικοδομής ως απλώς ετοιμόρροπης, πρέπει να αιτιολογείται ειδικώς, αφενός ως προς τη φύση και το μέγεθος των ελλείψεων ή ζημιών της οικοδομής, με την περιγραφή των σχετικών διαπιστώσεων του αρμοδίου τεχνικού οργάνου, και αφετέρου ως προς την αξιολόγηση των διαπιστώσεων αυτών σε σχέση με την ασφάλεια της οικοδομής από στατικής και δομικής απόψεως, με την παράθεση των συγκεκριμένων λόγων στους οποίους στηρίζεται η κρίση για την ύπαρξη σαφών ενδείξεων κινδύνου που δικαιολογούν, κατά νόμο, τον χαρακτηρισμό της οικοδομής ως επικινδύνως ετοιμόρροπης.

Στη νομοθεσία περί επικινδύνως ετοιμόρροπων κτισμάτων δεν προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης διοικητικής προσφυγής κατά του πρωτοκόλλου με το οποίο το κτίσμα χαρακτηρίζεται ως επικινδύνως ετοιμόρροπο και κατεδαφιστέο. Συνεπώς, η ασκηθείσα, από το αιτούν, «ένσταση» κατά του ως άνω πρωτοκόλλου είχε χαρακτήρα αίτησης θεραπείας. Και ναι μεν με τη δεύτερη προσβαλλόμενη πράξη ενημερώνεται το αιτούν ως προς το ότι το ως άνω πρωτόκολλο δεν επιδέχεται ένσταση, ωστόσο, όπως προκύπτει από το προοίμιό της, ελήφθησαν υπόψη τα συνημμένα στην ένσταση και τις συμπληρωματικές αιτήσεις του αιτούντος στοιχεία. Ακολουθώς, όπως προκύπτει από το περιεχόμενο της εν λόγω πράξης, επανεξετάστηκε η νομιμότητα της διαδικασίας καθώς και η επάρκεια και ουσιαστική ορθότητα της αιτιολογίας του πρωτοκόλλου. Ως εκ τούτου, η δεύτερη προσβαλλόμενη πράξη, εκδοθείσα μετά νέα έρευνα, κατ' εκτίμηση και νεώτερων πραγματικών στοιχείων, είναι εκτελεστή και συνεπώς η αίτηση ακυρώσεως παραδεκτώς στρέφεται κατ' αυτής, το δε πρωτόκολλο απώλεσε την εκτελεστότητά του και ενσωματώθηκε στην παραδεκτώς προσβαλλόμενη πράξη.

Στο επιγενόμενο Πρακτικό του Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων Κ.Σ.Ν.Μ., για τον χαρακτηρισμό ή μη ως νεωτέρου μνημείου του Ι.Ν. Αγίου Κωνσταντίνου και Ελένης στη Βρίσα Λέσβου, αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι ο Ναός επλήγη σοβαρότατα από την ισχυρή σεισμική δόνηση της 12ης Ιουνίου 2017, ωστόσο η Διεύθυνση Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων δηλώνει ότι δεν έχει αντίρρηση για τον χαρακτηρισμό του εν λόγω Ναού ως μνημείου, λαμβάνοντας υπόψη τις μνημονευόμενες στο πρακτικό επιστολές καθηγητών του Ε.Μ.Π. που τεκμηριώνουν ότι

ο Ιερός Ναός δύναται να επισκευαστεί. Η δε Προϊσταμένη της ως άνω Διεύθυνσης βεβαιώνει ότι «όλοι οι μηχανικοί, οι έγκριτοι επιστήμονες, επιχειρηματολογούν, λέγοντας ότι, παρά το πρωτόκολλο ετοιμορροπίας και επικινδύνως ετοιμορρόπου της αρμόδιας υπηρεσίας, ο ναός αυτός επισκευάζεται και πρέπει να επισκευαστεί», ενώ μέλος του Κ.Σ.Ν.Μ., Καθηγητής Δομοστατικής στο Ε.Μ.Π., αναφέρει ότι ο Ναός «δεν έχει κάποια βλάβη, η οποία να αιτιολογεί την κατεδάφιση του μνημείου». Κατόπιν τούτων, το Κ.Σ.Ν.Μ. γνωμοδότησε ομόφωνα υπέρ του χαρακτηρισμού του Ναού ως νεώτερου μνημείου, εκδόθηκε δε η σχετική πράξη χαρακτηρισμού. Υπό τα δεδομένα αυτά, η αιτιολογία χαρακτηρισμού με τις επίδικες πράξεις του Ιερού Ναού Αγίου Κωνσταντίνου και Ελένης στη Βρίσα Λέσβου ως επικινδύνως ετοιμορρόπου κλονίζεται, εφόσον στο μεταγενέστερο πρακτικό του ΚΣΝΜ, που εξέτασε το θέμα στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς του, ουδόλως υιοθετείται ο χαρακτηρισμός του κτηρίου ως επικινδύνως ετοιμορρόπου αλλ' αντιθέτως διαπιστώνεται ότι δεν έχει ανάγκη κατεδαφίσεως και μάλιστα άμεση, αλλ' είναι επισκευάσιμο. Για τον λόγο, συνεπώς, αυτόν, ο οποίος βασίμως προβάλλεται με την κρινόμενη αίτηση, πρέπει αυτή να γίνει δεκτή και να ακυρωθεί η παραδεκτώς προσβαλλόμενη πράξη, αποβαίνει δε περιττή η εξέταση των λοιπών προβαλλόμενων λόγων.

Εφόσον διαπιστώνεται ότι κτήριο μεταγενέστερο του 1453 που αποτελεί μνημείο χρήζει άμεσης επεμβάσεως λόγω επικινδυνότητας ή ετοιμορροπίας, οφειλομένης σε οποιονδήποτε λόγο, η πενταμελής επιτροπή του άρθρου 41 παρ.1 του ν. 3028/2002 προτείνει τη λήψη των απαραίτητων μέτρων και την εκτέλεση των αναγκαίων εργασιών για τη στερέωση του κτηρίου και την αντιμετώπιση της επικινδυνότητας, που θα πραγματοποιηθούν είτε από τον κύριο ή νομέα του ακινήτου είτε, σε περίπτωση επείγοντος, από την Υπηρεσία.

Ενόψει του γεγονότος ότι ο Ιερός Ναός Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης Βρίσας Λέσβου υπήχθη στην αρχαιολογική νομοθεσία και ειδικότερα στις προστατευτικές διατάξεις του ν. 3028/2002, επισημαίνεται στο αρμόδιο, πλέον, Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού ότι οφείλει, αμελλητί, να εφαρμόσει, εν προκειμένω, το προμνησθέν άρθρο 41 του ν. 3028/2002 και να λάβει κάθε προβλεπόμενο στην έννομη τάξη μέτρο προς διασφάλιση της προστασίας του νεώτερου αυτού μνημείου αλλά και τη διαφύλαξη της ασφάλειας των επισκεπτών και διερχομένων, είτε διατάσσοντας τον κύριο ή νομέα του ακινήτου να εκτελέσει άμεσα τις αναγκαίες εργασίες είτε, εφόσον συντρέχει επείγων λόγος, προβαίνοντας το ίδιο στις εργασίες αυτές.

Εισηγητής: Δ. Πυργάκης

Το πλήρες κείμενο της απόφασης θα αναρτηθεί αμέσως μετά την καθαρογραφή του από το Δικαστήριο.